

Forslag til budget 2021 for Region Midtjylland

Dato 06.08.2020

Martin R. Christensen

0. Indledning

I notatet gives der en detaljeret beskrivelse af budgetforslaget. Notatet er baseret på økonomiaftalen for 2021 og administrationens vurderinger af den økonomiske situation jf. bl.a. indmeldinger i forbindelse med økonomirapporteringen samt opfølgninger og skøn for 2021.

Sagnr: 1-21-78-1-20

Notatet har følgende afsnit:

Side 1

0. Indledning	s. 1
1. Resume	s. 2
2. Forslag til budget 2021 for Sundhed	s. 4
3. Forslag til budget 2021 for Socialområdet	s. 21
4. Forslag til budget 2021 for Regional Udvikling	s. 22
5. Forslag til budget 2021 for Fælles Formål og Administration	s. 27
6. Forslag til budget 2021 for Finansielle poster	s. 27
7. Likviditet i budget 2021	s. 28
8. Flerårsbudgettet for Sundhed	s. 29
9. Tidsplan for den videre behandling af budget 2021	s. 33

1. Resumé

Det skal indledningsvist bemærkes, at resuméet er enslydende med sagsfremstillingen i dagsordenspunktet.

Sundhedsområdet

Økonomiaftalen for 2021 mellem regeringen og Danske regioner blev indgået den 29. maj 2020.

Økonomiaftalen bidrager med et råderum i budget 2021 på 268,1 mio. kr. Realvæksten er bl.a. givet for at sikre, at der følger penge med til dækning af det demografiske træk, når der bliver flere patienter.

Der er indarbejdet forslag til budgettilpasninger på sundhedsområdet i budget 2021 på 230,0 mio. kr. der giver et yderligere råderum.

I alt er der således 498,1 mio. kr. til prioritering i budget 2021.

Der er indarbejdet forslag til prioritering af en række poster. Der er prioriteringer fra budgetseminaret den 18. maj 2020 på 63,3 mio. kr. vedr. forskellige uafviselige udgifter. Der er desuden indarbejdet forslag til prioriteringer på 260,7 mio. kr. vedr. bl.a. tilskudsmedicin, hospitalsmedicin, praksisområdet og tjenestemandspensioner.

Herefter er der en pulje på 174,1 mio. kr. til yderligere politisk prioritering i budgetlægningsprocessen for 2021.

De politiske udvalg drøftede på deres møder i maj 2020 eventuelle ønsker til prioriteringer og besparelser. Udvalgenes ønsker til prioriteringer forudsættes, at indgå i den videre budgetlægningsproces.

I forbindelse med budgetforliget for 2020 var forligspartierne enige om intentionen om, at Aarhus Universitetshospital i perioden 2020-2021 samlet set bevilges 275 mio. kr. i varige midler. For at opfylde denne intention, skal der prioriteres 60,7 mio. kr. til Aarhus Universitetshospital i budget 2021. De 60,7 mio. kr. er ikke prioriteret i budgetforslaget og skal således prioriteres ud af midlerne til yderligere politisk prioritering i forbindelse med budgetforliget.

Flerårsoversigten viser, at der i overslagsårene 2022-2024 forventes enten balance eller et økonomisk råderum.

Anlæg

Anlægsrammen for Region Midtjylland er i økonomiaftalen for 2021 fastsat til 755,1 mio. kr. Dette er en realvækst på 217,9 mio. kr. i forhold til forventningen til anlægsniveau 2021 fra Investeringsplan 2019-2027. Herudover er der anlægsmidler på 33,9 mio. kr. i 2021 til psykiatrien som følge af Finanslov 2020. Den samlede anlægsramme i 2021 er dermed 789,0 mio. kr.

Det foreslås at omprioritere de hidtil budgetlagte driftsmidler i 2021 i Investeringsplanen til driftsbudgettet. Der budgetteres dermed ikke med drifts- og leasingfinansiering i 2021.

Den opdaterede Investeringsplan 2021-2029 er vedlagt. I Investeringsplan 2021-2029 er det forudsat, at regionerne i fuldt omfang får refunderet de anlægsmidler, der hidtil har været prioriteret til regionernes egenfinansiering af kvalitetsfondsprojekterne, dette beløber sig til samlet 1,0 mia. kr. årligt for regionerne fra 2022 og frem.

For perioden 2021-2022 sætter Investeringsplanen konkrete budgetrammer for de enkelte projekter/ investeringsområder. For overslagsårene er der i højere grad tale om indikation af retning og intentioner. I 2021 foreslås prioriteret 50,0 mio. kr. til pulje til investeringer i relation til sundheds- og hospitalsplanen samt 20,0 mio. kr. til pulje til særlige initiativer. For begge puljer gælder det, at disse endnu ikke er prioriteret til konkrete investeringer, sådan som den resterende del af investeringsplanen er i 2021-2022.

Den økonomiske ramme til kvalitetsfondsprojekterne i Region Midtjylland er i økonomiaftalen for 2021 fastsat til 215,4 mio. kr.

Socialområdet

Budgettet for Socialområdet er grundlæggende baseret på indholdet af Rammeaftalen, der indgås mellem regionen og de 19 kommuner. Rammeaftalen fastlægger dels det forventede omfang af kommunernes benyttelse af de regionale tilbud og dels takststrukturen for de enkelte tilbud.

Som følge af COVID-19 situationen er udarbejdelsen af Rammeaftale 2021-2022 blevet forsinket således, at den først bliver politisk behandlet i efteråret, og at den derfor først skal være endeligt godkendt i byråd og regionsråd den 1. december 2020.

Området oplever i øjeblikket generelt en god udvikling i efterspørgslen efter pladser. Der forventes p.t. ikke kommunale overtagelser i 2020.

Investeringsplanen for Socialområdet forelægges ved regionsrådets 2. behandling af budget 2020.

Regional Udvikling

Rammen for Regional Udvikling i 2021 er en videreførelse af aktivitetsniveauet i 2020, dog med en DUT-regulering på miljøområdet på 7,3 mio. kr., som følge af ekstraopgaver inden for opgaven med jordforureninger, der påvirker overfladevand og natur.

Nettorammen til Regional Udvikling er i økonomiaftalen aftalt til 546,1 mio. kr., bestående af et bloktilskud på 395,5 mio. kr. og et kommunalt udviklingsbidrag på 150,6 mio. kr. Det kommunale udviklingsbidrag er i 2020 fastsat til 113 kr. pr. indbygger i regionen.

2. Forslag til budget 2021 for Sundhed

2.1 Driftsbudget for Sundhed

Tabellen nedenfor giver en status for den økonomiske situation i Region Midtjylland i forbindelse med budget 2021. Bundlinjen på tabellen er det råderum, der er til yderligere politisk prioritering, når der er indregnet nye økonomivurderinger på centrale områder.

Tabel 1. Økonomisk råderum til yderligere politisk prioritering

Mio. kr.	Budget 2021
Økonomisk råderum sfa. økonomiaftale 2021	-268,1
Budgettilpasninger	-230,0
Prioriteringer fra budgetseminaret	63,3
Forslag til prioriteringer	260,7
Pulje til yderligere politisk prioritering	-174,1

Økonomisk råderum som følge af økonomiaftale 2021

Regeringen og Danske Regioner indgik 29. maj 2020 økonomiaftalen for 2021. Økonomiaftalen bidrager til råderummet i Region Midtjylland med 268,1 mio. kr. Tabellen nedenfor viser den overordnede realvækst i økonomiaftalen.

Tabel 2. Økonomisk råderum som følge af økonomiaftalen for 2021

Mio. kr.	Region Midtjylland	Hele landet
Realvækst økonomiaftale 2021	-291,0	-1.349,0
Medfinansiering af IT mv.	7,5	34,7
Omfordeling af effektiviseringskrav KF	15,4	0,0
Økonomisk råderum sfa. økonomiaftale 2021	-268,1	-1.314,3

Der er en realvækst på sundhedsområdet i regionerne på 1.349 mio. kr. Region Midtjyllands andel af realvæksten er på 291 mio. kr. Til sammenligning var Region Midtjyllands andel af realvæksten i 2020 på 317 mio. kr. og andelen i 2019 var på 214 mio. kr. Realvæksten er bl.a. givet for at sikre, at der følger penge med til dækning af det demografiske træk, når der bliver flere patienter.

I økonomiaftalen er der aftalt landsdækkende IT- og digitaliseringsinitiativer, der finansieres af regionerne. I 2021 er der en stigning i udgifterne på 34,7 mio. kr. svarende til 7,5 mio. kr. for Region Midtjylland. Det samlede niveau i 2021 er på 98,6 mio. kr.

Det er aftalt i økonomiaftalen for 2017, at 50 % af effektiviseringsgevinsterne fra kvalitetsfundsbyggerierne omfordeles på baggrund af bloktilskudsfordelingen. Denne aftale betyder, at Region Midtjylland skal aflevere 15,4 mio. kr. om året i perioden 2017-2025. Region Midtjylland afleverer over de ni år i alt 138,4 mio. kr. til de andre regioner som følge af denne aftale.

Budgettilpasninger i budget 2021

Tabel 3. Budgettilpasninger i budget 2021

Mio. kr.	Budget 2021
Bloktilskudsfordeling	-106,0
Besparelser i 2021	-20,0
Hospitalsmedicin 2020	-35,0
Indkøbsbesparelser	-17,5
Reduktion af konsulentudgifter	-21,5
Reduktion af driftsanskaffelser	-30,0
Budgettilpasninger i alt	-230,0

Bloktilskudsfordeling

Bloktilskuddet fordeles ud fra et udgiftsbehov, der er bestemt dels fra aldersbestemte kriterier og dels socioøkonomiske kriterier. De aldersbestemte kriterier fordeler 77,5 % af bloktilskuddet, mens de socioøkonomiske kriterier fordeler 22,5 %.

Hvert år genberegnes bloktilskudsfordelingen som følge af ændringer i befolkningssammensætningen. Forskydninger i de enkelte regioners andele af bl.a. indbyggertal, befolkningens alderssammensætning samt antal borgere på overførselsindkomst medfører, at fordelingsnøglen ændrer sig fra år til år.

I 2021 modtager Region Midtjylland 106 mio. kr. mere i bloktilskud, end hvis fordelingen havde været uændret fra 2020. Størstedelen af stigningen skyldes, at Region Midtjyllands befolkningstal er steget mere end landsgennemsnittet. Udover stigningen vedrørende befolkningsandele får Region Midtjylland også samlet set en større andel af finansieringen, der vedrører de socioøkonomiske kriterier.

Besparelser i 2021

I budget 2019 blev der vedtaget besparelser vedrørende både budget 2019 og budget 2020. 2 af besparelserne har en profil, der rækker ind i budget 2021. Der udestår således udmøntning af besparelser på 20 mio. kr. De 20 mio. kr. vedrører besparelsen vedr. reduktion af ambulante besøg.

Hospitalsmedicin 2020

Der forventes i 2020 et mindreforbrug på hospitalsmedicin. Mindreforbruget skyldes primært at forbruget i slutningen af 2019 efter vedtagelsen af budget 2020 var lavere end forventet. På den baggrund kan 35 mio. kr. prioriteres på ny i budget 2021.

Indkøbsbesparelser

I de seneste år er der årligt blevet indhøstet besparelser på indkøb, og midlerne er anvendt til generel prioritering i forbindelse med budgetlægningen. I 2021 er der et yderligere besparelspotentiale i Region Midtjylland på indkøbsområdet på 17,5 mio. kr. Besparelserne vil kunne findes ved tiltag med yderligere konkurrenceudsættelse af både varer og tjenesteydelser, bedre leverandør- og kontraktstyring, indkøberadfærd, øget samarbejde med eksterne samarbejdspartnere om udbud, øget samarbejde med øvrige regioner om fælles udbud, øget digitalisering samt optimering af indkøbsprocesser.

Reduktion af konsulentudgifter

I forbindelse med økonomiaftalen for 2021 er det aftalt, at regionerne samlet set skal reducere deres udgifter til eksterne konsulenter med 100 mio. kr. Region Midtjyllands andel af besparelsen svarer til 21,5 mio. kr. Besparelsen udmøntes i forbindelse med 2. behandling af budget 2021.

Reduktion af driftsanskaffelser

Anlægsrammen i økonomiaftalen for 2021 hæves med 217,9 mio. kr. hvilket medfører, at der er mulighed for at tilbageføre driftsanskaffelserne fra investeringsplanen til den ordinære drift. Det giver 30 mio. kr. til prioritering.

Forslag til prioriteringer i budget 2021 fra regionsrådets budgetseminar

På de stående udvalgs møder i maj, inden økonomiaftalen for 2021 blev indgået, drøftede udvalgene mulige prioriteringer i budget 2021. Udvalgene prioriterede dels nogle forslag, der blev vurderet som værende uafviselige, dels nogle forslag, der kunne indgå i budgetforligsdrøftelserne. Forslagene blev efterfølgende præsenteret på regionsrådets budgetseminar.

De forslag, der blev vurderet som uafviselige, er indarbejdet i budgetforslaget og fremgår af nedenstående tabel 4.

Tabel 4. Forslag til prioriteringer i budget 2021 fra regionsrådets budgetseminar

Mio. kr.	Budget 2021
Nyt behandlingsråd	6,5
Tværregional Fase IV enhed	0,5
NOTUS og LUNA	14,8
Telemedicinsk hjemmemonitorering	12,2
Fælles servicecenter	0,4
HEV nære sundhedstilbud	5,3
Forsikringsportefølje	7,5
Udvikling af ny hjemmeside	1,5
Regionernes Kliniske Kvalitetsdatabase (RKKP)	2,6
IT, øget driftsbehov	12,0
Prioriteringer fra budgetseminaret i alt	63,3

Ud over de uafviselige forslag, der er vist i tabel 4, udvalgte de stående udvalg en række forslag, der skal indgå i den videre budgetproces. Der er ikke prioriteret midler til disse forslag i det aktuelle forslag til budget 2021. Såfremt forligspartierne ønsker at gennemføre nogle af disse forslag, skal de prioriteres i forbindelse med budgetforliget og finansieres ud fra rammen til yderligere politisk prioritering.

Nyt behandlingsråd

I regi af Danske Regioner nedsættes et nyt behandlingsråd. Behandlingsrådet skal vurdere, hvilke behandlinger og nye teknologier, der giver mest sundhed for pengene. Det handler om at vurdere om forskellige behandlinger og teknologier står mål med effekten for patienterne. Regionerne skal i fællesskab finansiere Behandlingsrådets sekretariat. Behandlingsrådet forventes fra 2021 at koste 30 mio. kr. årligt. Region Midtjyllands andel heraf udgør 6,5 mio. kr.

Tværrregional fase IV enhed

Regionerne ønsker at etablere en fase IV-enhed på tværs af regionerne. Fase IV-enheden skal bl.a. overvåge og indsamle konkrete informationer, data og konkret viden om, hvordan et godkendt lægemiddel "performer", efter at lægemidlet er blevet testet, myndighedsgodkendt og ibrugtaget. Enheden skal medvirke til at imødekomme en øget efterspørgsel på styrket overvågning efter markedsintroduktion og opsamling af data om de effekter og bivirkninger et lægemiddel har, efter at det er taget i brug. Forslaget er, at regionerne i fællesskab finansierer sekretariatsfunktionen af fase IV-enheden.

Budgettet for enheden er på 2,5 mio. kr., Region Midtjyllands andel heraf er 0,5 mio. kr. Forslaget forventes på sigt at kunne medvirke til at afdæmpe væksten i de samlede medicinudgifter. Det er dog vanskeligt at estimere hvor meget, da initiativet må ses i sammenhæng med øvrige indsatser på medicinområdet.

NOTUS og LUNA

NOTUS er det IT-system, der blandt andet indeholder informationer og afregning af praksisydere.

LUNA-projektet er kort fortalt en erstatning for det afsluttede Praksys.dk-projekt. Det er Region Midtjylland, der er tovholder på projektet. Projektet er estimeret til at løbe i perioden 2020 til og med 2022.

Budgettet i 2020 er på 6,7 mio. kr., og er et udtryk for de midler, der varigt er til rådighed til brug i regi af NOTUS og LUNA-projektet.

Udgifterne vurderes i 2021 at være på 21,5 mio. kr. Dette betyder, at der er behov for at prioritere 14,8 mio. kr. ud over det eksisterende budget.

Telemedicinsk hjemmemonitorering

Udbredelse af telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med svær KOL er et samarbejde mellem hospitalerne i Region Midtjylland, de 19 midtjyske kommuner og de praktiserende læger i Midtjylland. Monitoreringsopgaven omfatter både dagtid og vagttid.

Der ønskes finansiering af såvel organisatoriske driftsudgifter i forbindelse med monitoreringsopgaven og support som udgifter til drift af den fælles telemedicinske infrastruktur og fælles løsning til KOL.

Den telemedicinske infrastruktur vil på sigt også kunne anvendes til hjemmemonitorering af andre patientgrupper, i første omgang til patienter i telemedicinsk sår vurdering og formentlig også til patienter med hjertesygdom. Udbredelse til andre patientgrupper forventes at kunne afholdes med en minimal øgning af de årlige driftsomkostninger til infrastrukturen.

Der er behov for at prioritere 12,2 mio. kr. til projektet.

Fælles servicecenter

Formålet med Fælles Servicecenter (FSC) er, som et led i udmøntningen af Sundhedsaftalen at understøtte parternes fælles opgaver om telesundhed. I praksis fungerer centeret derfor som

en fælles offentlig tværsektoriel driftsenhed og serviceplatform for de telemedicinske brugere og fagpersoner i kommunerne og Region Midtjylland.

FSC blev etableret d. 1. maj 2018 efter en forudgående 3-årig periode som et OPI-projekt (Offentlig-Privat Innovationsprojekt). Alle de 19 midtjyske kommuner og Region Midtjylland står bag FSC.

FSC er tiltænkt en vigtig driftsmæssig opgave i forbindelse med den kommende udrulning af hjemmemonitorering til borgere med KOL samt et forestående fælles udbud af stomiprodukter.

Advokatfirmaet Bech-Bruun har vurderet den nuværende konstruktion for samarbejdet omkring FSC. Bech-Bruun har anbefalet, at FSC etableres som en selvstændig enhed i form af en forening med begrænset ansvar. Etableringen som selvstændig enhed vil medføre øgede driftsomkostninger på 0,4 mio. kr. årligt.

HEV nære sundhedstilbud

Hospitalsenheden Vest samler i 2021 hospitalerne i Herning og Holstebro i det nye regionshospital i Gødstrup og har derfor et effektiviseringskrav på 8 % jf. forudsætningerne for kvalitetsfundsbyggerierne. I det effektiviseringskravet er baseret på, at hospitalerne samles i Gødstrup, får Hospitalsenheden Vest en række merudgifter i form af husleje, fælles udgifter i Center for Sundhed Holstebro, ny akutklinik i Lemvig og lavere kapacitetsudnyttelse i funktionerne, end hvis disse havde været placeret i det nye regionshospital i Gødstrup.

De øgede udgifter udgør 8,2 mio. kr. til driften af de nye funktioner for Hospitalsenheden Vest. Hertil kommer en udgift på 2,4 mio. kr. for at holde døgnåbent i akutklinikken i Holstebro. Samlet set skal der prioriteres 10,6 mio. kr. årligt. Indflytningen sker først senere i 2021, udgifterne er derfor indarbejdet i budget 2021 med halvårsvirkning dvs. 5,3 mio. kr. mens det fulde beløb er indarbejdet i flerårsoversigten.

Forsikringsportefølje

Forsikringsområdet skal i 2020 i udbud med virkning fra 2021. Forventningen er, at forsikringsudgifterne vil stige baseret på oplysning fra Region Midtjyllands forsikringsmægler, og at Codan i 2019, før kontraktudløb, har opsagt bygningsforsikringerne. Codan har opsagt kontrakterne i Region Midtjylland og øvrige regioner, da det ikke er økonomisk rentabelt. Der blev ekstraordinært indhentet nye tilbud dækkende 2020, hvor kun et selskab afgav tilbud, der medførte en prisstigning på 30 % samt forringede forsikringsvilkår. Det vurderes at udgifterne vil stige med ca. 7,5 mio. kr.

Udvikling af ny hjemmeside

Det er en løbende opgave at sikre, at regionens hjemmesider fremstår både brugervenlige, intuitive og efterlever den standard, som borgere i Danmark forventer af offentlige hjemmesider i 2020. Det betyder, at arbejdet med hjemmesiderne skal have et øget fokus på brugernes behov, en skarpere strategi for indhold og udseende. Regionen har omkring 80 hjemmesider, der tilsammen udgør ca. 50.000 websider. Målet er at halvere antallet af websider og samtidig gøre informationen mere præcis og lettere at finde også på mobiltelefoner og tablets. Et af de væsentlige formål med projektet er overordnet at gå fra en informationshjemmeside til en servicehjemmeside.

Der er behov for at afsætte 1,5 mio. kr. til udvikling af den nye hjemmeside i 2021.

Regionernes kliniske kvalitetsdatabase (RKKP)

RKKP har budget til at drive 77 databaser, men driver på nuværende tidspunkt 85 databaser, hvilket indtil nu har kunnet ske ved overførte og uforbrugte midler. Fra 2021 er der behov for at afsætte yderligere 2,6 mio. kr. til RKKP

IT, øget driftsbehov

På IT's basisbudget er der en række områder, hvor der er behov for flere ressourcer. Det gælder især indenfor håndtering af vækst i infrastrukturkomponenter, vækst i kompleksiteten i eksisterende applikationsportefølje og vækst som følge af nye digitaliseringstiltag. IT har siden 2013 haft et faldende basisbudget, og det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at omprioritere ressourcerne indenfor basisbudgettet. Der er behov for at afsætte 12,5 mio. kr. i 2021.

Forslag til prioriteringer til områder med ændrede udgifter i 2021

I nedenstående gennemgås en række forslag til prioriteringer i budget 2021. Forslagene er baseret på aktuelle skøn for udviklingen i udgifterne for områderne i 2021.

Tabel 5. Forslag til prioriteringer i budget 2021

Mio. kr.	Budget 2021
Hospitalsmedicin 2021	100,0
Tilskudsmedicin	165,0
Blødermedicin	-25,0
Diabetes området	20,0
SOSU-elever	-6,0
Praksisområdet vækst	25,0
Respiratorbehandling i eget hjem	-31,4
Lægeligeuddannelser	14,0
Tjenestemandspensioner	16,0
Afledte udgifter i forbindelse med nye hospitalsbyggerier	-50,3
Pulje til ubalancer og konsolidering	15,0
DUT, der ikke udmøntes	1,2
Mindre budget og bevillingsændringer	11,4
Hvordan har du det?	4,0
Regionsrådsvalg	4,4
Forslag til prioriteringer i alt	263,3

Hospitalsmedicin 2021

I 2021 prioriteres 100 mio. kr. til stigende udgifter inden for hospitalsmedicin. Beløbet er fastsat ud fra skøn fra Amgros og Sundhedsdatastyrelsen.

Tilskudsmedicin

Jf. Sundhedsdatastyrelsen bør Region Midtjylland afsætte 1.535 mio. kr. til tilskudsmedicin. Det foreslås at følge sundhedsdatastyrelsens skøn og dermed prioritere 1.535 mio. kr. til tilskudsmedicin i 2021. Dette svarer til en stigning på 165 mio. kr.

Blødermedicin

I 2019 var der mindreforbrug på puljen til blødermedicin, ligesom der forventes mindreforbrug på puljen i 2020. Det forventede mindreforbrug i 2020 skyldes bl.a. implementeringen af billigere medicin. Det forventes, at budgettet til puljen kan reduceres med 25 mio. kr. i 2021.

Diabetesområdet

I forbindelse med de stående udvalgs behandling af emner til budget 2021 behandlede Hospitalsudvalget et forslag om at prioritere midler til stigende udgifter inden for diabetesområdet. Hospitalsudvalget prioriterede ikke forslaget og det indgik således ikke i regionsrådets behandling af emner til budget 2021 i forbindelse med budgetseminaret.

Administrationen har genbesøgt forslaget og vurderer at det er nødvendigt at prioritere midler til området. På den baggrund foreslås det at prioritere 20 mio. kr. i 2021.

SOSU-elever

Det er aftalt mellem Danske Regioner og Kommunernes Landsforening, at ansættelsen af SOSU-elever fra 2020 udelukkende sker i kommunerne. De vil fortsat have praktikforløb i regionerne, men lønudgiften ligger hos kommunerne, og der er i den forbindelse overført budgetmidler fra regionerne til kommunerne. Budgettet til SOSU-elever vil dermed blive sænket i takt med, at de SOSU-elever, der begyndte før 2020, afslutter deres uddannelse. Der har været afsat et lidt større budget, end der bliver reguleret, og der frigøres dermed 6,0 mio. kr. fra puljen til andre formål.

Praksisområdet - vækst

I 2021 prioriteres der 25,0 mio. kr. ekstra til praksissektoren i forhold til 2020. Baggrunden for prioriteringen af de ekstra midler er bl.a. bortfald af økonomisk hjælp til indfasning af differentieret basishonorar, et stigende antal kronikere i almen praksis samt stigende udgifter på baggrund af en generel befolkningsstilvækst og befolkningssammensætning.

Respiratorbehandling i eget hjem

Antallet af patienter har været faldende igennem noget tid. Der var mindreforbrug på pulje i regnskab 2019, og der forventes mindreforbrug i 2020. På den baggrund reduceres budgettet med 31,4 mio. kr.

Lægelige uddannelser

Der er et stigende antal læger under uddannelse. De lægelige uddannelser medfinansieres af de centrale puljer Lægeuddannelse i almen praksis og Lægernes kliniske videreuddannelse. De midler der afsættes på de centrale puljer, er udelukkende den centrale medfinansiering af de lægelige uddannelser. Omkring halvdelen af udgifterne til de lægelige uddannelser finansieres af hospitalerne der på den baggrund skal prioritere et tilsvarende beløb til at finansiere de decentrale udgifter til lægelige uddannelser.

Lægeuddannelse i almen praksis

I økonomiaftalen for 2020 blev det aftalt, at der skal ske en forøgelse af hoveduddannelsesforløb i almen medicin på i alt 50 forløb på landsplan i 2020 og yderligere 50 forløb i 2021. Samtidig har der været en generel stigning i antallet af uddannelsesforløb i almen praksis. Der afsættes ekstra 9,0 mio. kr. i 2021 til det stigende antal uddannelsesforløb.

Lægernes kliniske videreuddannelse

Der er behov for at prioritere 5,0 mio. kr. til fællespuljen vedrørende lægernes kliniske videreuddannelse i budget 2021, da der er et stigende antal unge læger, der er ved at uddanne sig til speciallæge (uddannelseslæger).

Udgiftspresset skyldes særligt det markant stigende antal studerende, som færdiggør medicinstudiet på universiteterne og herefter som første led i deres uddannelse til speciallæge tilmelder sig den kliniske basisuddannelse (KBU). Regionerne har forpligtet sig på at oprette KBU-forløb til alle nyuddannede læger, som tilmelder sig KBU.

Tjenestemandspension

Der er behov for yderligere 16,0 mio. kr. på budgettet i 2021 for at skabe balance på området.

Forventningen om stigende udgifter til tjenestemænd skyldes, at staten i forbindelse med regionernes dannelselse overtog forpligtigelsen for de tjenestemænd, som allerede var gået på pension. Region Midtjylland skal dermed afholde udgifter til de tjenestemænd, som er gået på pension efter 1. januar 2007. Antallet af pensionerede tjenestemænd er på den baggrund fortsat stigende.

Afledte udgifter ifbm. nye hospitalsbyggerier

I forbindelse med regionens hospitalsbyggerier er der en række større og mindre udgifter i løbet af byggeperioden og i forbindelse med ibrugtagningen. Udgifterne omfatter bl.a.:

- Flytterelaterede udgifter
- Lån til flytterelaterede udgifter
- Leasingudgifter
- Indhentning af effektiviseringsgevinster

Pulje til ubalancer og konsolidering

I forbindelse med budgetforliget for 2019 afsatte regionsrådet en pulje til ubalancer og konsolidering på 15 mio. kr. I forbindelse med budget 2020 reducerede regionsrådet puljen til 12 mio. kr. Det foreslås at afsætte 15 mio. kr. til puljen i budget 2021. Puljen anvendes til at imødegå økonomiske ubalancer eller alternativt til konsoliderende tiltag, såfremt der ikke er behov for at anvende puljen til økonomiske ubalancer. På længere sigt kan puljen være med til at imødegå et potentielt behov for spareplaner.

DUT, der ikke udmøntes

Regionsrådet vedtog på mødet d. 19. december 2018 principper for udmøntning af DUT. Principperne er, at DUT-kompensationerne udmøntes, hvis der er tale om en kompensation, der tildeles én eller få enheder. Er der tale om en mere generel DUT-kompensation, hvor alle hospitaler eller alle administrationer bliver berørt, holdes midlerne som udgangspunkt centralt og udmøntes ikke.

I budget 2021 er der DUT-reguleringer, der ikke udmøntes, som følge af principperne, der er vedtaget af regionsrådet. Der er tale om tre reguleringer, der reducerer råderummet i budget 2021. Beløbene holdes centralt, og samlet er der tale om en reduktion af råderummet i budget 2021 på 1,2 mio. kr.

Mindre budget og bevillingsændringer

En række mindre budget og bevillingsændringer, der samlet set medfører en udgiftsstigning på 11,4 mio. kr.

Hvordan har du det?

Hvert 4. år gennemføres undersøgelsen "Hvordan har du det?", der kortlægger sundhedstilstanden på borgerne i hele landet. Undersøgelsen gennemføres af regionerne. I Region Midtjylland står DEFACTUM for at gennemføre undersøgelsen. Der afsættes 4,4 mio. kr. til formålet.

Regionsrådsvalg

Der afsættes 4,4 mio. kr. til afholdelse af regionsrådsvalg i efteråret 2021.

2.2 Emner til politisk prioritering

De politiske udvalg drøftede på deres møder i maj 2020 ønsker til politisk prioriteringer m.v.

Der vedlægges et notat med de forslag, som de stående udvalg har ønsket skal indgå i den fremadrettede budgetproces. Siden budgetseminaret 18. maj 2020 er udvalgenes forslag blevet kvalificeret og opdateret med hensyn til beskrivelse og økonomiske forudsætninger, såfremt gennemgangen har givet anledning hertil.

Jf. tabel 1 er der 174,1 mio. kr. til yderligere politisk prioritering. I forbindelse med budgetforliget for 2020 var forligspartierne enige om intentionen om, at Aarhus Universitetshospital i perioden 2020-2021 samlet set bevilges 275 mio. kr. i varige midler. For at opfylde denne intention, skal der prioriteres 60,7 mio. kr. til Aarhus Universitetshospital i budget 2021. De 60,7 mio. kr. er ikke prioriteret i budgetforslaget og skal således prioriteres ud af midlerne til yderligere politisk prioritering i forbindelse med budgetforliget.

2.3 Anlægsbudgettet for sundhed

Region Midtjyllands investeringsplan skal medvirke til at sikre effektiv drift, større patientsikkerhed og høj kvalitet i sundhedsvæsenet. Region Midtjylland investerer således hvert år et anseeligt beløb i bygninger og udstyr. Investeringsplanen anviser prioriteringen af disse anlægsinvesteringer i den kommende periode.

Den regionale anlægsramme er i økonomaftalen for 2021 fastsat på 3.500 mio. kr. Region Midtjyllands andel udgør ca. 755 mio. kr.

Finanslovsmidler til Psykiatrien bidrager i perioden 2020-2023 med i alt ca. 107 mio. kr. til Region Midtjyllands anlægsbudget. I 2021 udgør anlægsdelen af Finanslovsmidlerne ca. 30 mio. kr. Dermed er den regionale anlægsramme i 2021 samlet ca. 785 mio. kr.

Investeringsplanen dækker perioden frem til 2029. For perioden 2021-2022 sætter Investeringsplanen konkrete budgetrammer for de enkelte projekter/ investeringsområder. For overslagsårene er der i højere grad tale om indikation af retning og intentioner.

Det er for perioden fra 2022 forudsat, at den almindelige anlægsramme hæves med 1 mia. kr. på landsbasis, svarende til det årlige bidrag regionerne har leveret til finansieringen af

Kvalitetsfondsprojekterne. I 2022 forventes Region Midtjyllands egenfinansiering tilendebragt, og den almindelige ramme forudsættes derfor reetableret.

Investeringsplan 2021-2029

Det er nødvendigt at prioritere, hvilke projekter og investeringer der skal gennemføres, når alle ønsker ikke kan rummes inden for budgetrammen på det ønskede tidspunkt.

Regionens målbillede og godkendte strategier danner basis for nye principper, der bedre kan rumme de nuværende udfordringer. Investeringsplan 2021-2029, der er vedlagt sagen, er lavet ud fra disse principper.

Ud fra ønsket om fortsat at have fleksibilitet i planlægningen, øremærkes en del af anlægsrammen indenfor en række overordnede kategorier til senere prioritering, når viden og behov afklares endeligt.

Investeringsplanen består derfor delvist af en række enkeltprojekter og delvist af en række øremærkede puljer til særlige formål.

Siden seneste Investeringsplan blev godkendt, er følgende temaer blevet vurderet nødvendige at fokusere særligt på:

- Investeringsefterslæb i medicoteknisk udstyr
- Øget kapacitetsbehov ift. it-udstyr
- Investeringsefterslæb i bygningsvedligehold/-renovering
- Realisering af ny Sundheds- og hospitalsplan
- Realisering af ny Bæredygtighedsstrategi

Der pågår i øjeblikket udarbejdelse af nyt Bygningssyn, udarbejdelse af ny Sundheds- og Hospitalsplan samt ny Bæredygtighedsstrategi. De forventes gennemført/godkendt ultimo 2020 hhv. primo 2021. De godkendte strategier etc. vil danne basis for efterfølgende udmøntning af anlægsmidler til konkrete projekter/initiativer.

Følgende tabel viser de 10 største investeringer der prioriteres i Investeringsplan 2021-2029.

Tabel 6. De 10 største investeringer

Mio. kr.	2021-2029
Medicoteknisk udstyr	2.652,4
Investeringer, Sundheds- og Hospitalsplan m.m. + pulje til særlige initiativer	1.180,0
IT udstyr	650,9
Psykiatri og RH Viborg, Ny Søndersøparken	550,0
Pulje til bygningsvedligehold og renovering ¹	475,0
RH Randers, General- og helhedsplan ²	430,0
Nyt hospitalsapotek og vaskeri	306,4
RH Horsens, Renovering, blodprøve og biokemi	47,0
RH Viborg, ny sterilcentral ²	34,0
RH Silkeborg, 15 års plan, fase 1	30,0

1: Der er samlet øremærket 0,8 mia. kr. til Pulje til bygningsvedligehold og renovering. En del prioriteres allerede i denne Investeringsplan til specifikke projekter, og der tilbagestår således ca. 475 mio. kr. til fremadrettet prioritering.

2: For RH Randers og RH Viborg forventes de nævnte projekter allerede igangsat i 2020, og rådighedsbeløbet i 2021-2029 afviger derfor fra det her nævnte, samlede projektbudget.

I økonomaftalen for 2020 er der med henblik på at fremme offentligt-privat samarbejde afsat en deponeringsfritagelsespulje på 400 mio. kr. på landsplan, hvor der kan søges om dispensation fra deponeringsforpligtigelsen i lånebekendtgørelsen. Det forventes, at Region Midtjylland ansøger puljen i forbindelse med relevante projekter.

Kvalitetsfondsprojekter

Udover den almindelige anlægsramme, er der i Økonomaftalen for 2021 afsat 215,4 mio. kr. til gennemførelse af Kvalitetsfondsprojekterne. Disse indgår ikke i Investeringsplanen.

Den økonomiske ramme til kvalitetsfondsprojekter i regionerne er 4,0 mia. kr. i 2021. Region Midtjyllands andel udgør 215,4 mio. kr. Beløbet fordeles mellem regionens tre kvalitetsfondsprojekter jævnfør nedenstående tabel.

Tabel 7. Fordeling mellem kvalitetsfondsprojekter i Region Midtjylland

Mio. kr.	Anlægsramme
DNU	20,5
Viborg	37,5
DNV-Gødstrup	157,4
I alt	215,4

Det fremgår af økonomaftalen, at "Der er i forbindelse med økonomaftalen lagt vægt på, at kvalitetsfondsbyggerierne fortsat realiseres i overensstemmelse med indgåede kontrakter og planer". Kvalitetsfondsprojekterne forudsættes dermed gennemført ud fra de gældende planer og kontrakter.

2.4 DUT for sundhed

I forlængelse af økonomaftalen for 2021 mellem regeringen og Danske Regioner tiltrædes et bloktilskudsaktstykke for 2021. Aktstykket indeholder ændringerne af regionernes bloktilskud for 2021 i medfør af Det Udvidede Totalbalanceprincip, DUT. DUT-reguleringerne medfører ændringer af bloktilskuddet med henblik på økonomisk kompensation eller reduktion for virkningerne af nye eller ændrede love og cirkulærer.

Regionsrådet vedtog på mødet d. 19. december 2018 principper for udmøntning af DUT. Principperne er, at DUT-kompensationerne udmøntes, hvis der er tale om en kompensation, der tildeles én eller få enheder. Er der tale om en mere generel DUT-kompensation, hvor alle hospitaler eller alle administrationer bliver berørt, holdes midlerne som udgangspunkt centralt og udmøntes ikke.

Nedenfor fremgår en oversigt over og kort beskrivelse af de DUT-kompensationer, der ifølge principperne for udmøntning af DUT, udmøntes til områder inden for sundhedsområdet.

Tabel 8. Oversigt over DUT-reguleringer, der udmøntes i forbindelse med økonomirapporteringen

Mio. kr.	Hele landet	Region Midtjylland
Styrket kapacitet i psykiatrien – drift (Fællesudgifter og – indtægter, pulje til psykiatri)	364,7	78,9
Styrket kapacitet i retspsykiatrien (Fællesudgifter og – indtægter, pulje til psykiatri)	91,2	19,7
1.000 flere sygeplejersker (de somatiske hospitalerne)	607,8	131,1
Specialiserede og tværfaglige udrednings- og behandlingsenheder (HE Midt, HE Vest, AUH)	15,2	3,3
Sonderemedier (Praksissektoren)	22,8	4,9
Vederlagsfri HPV-vaccination til drenge (Praksissektoren)	4,3	0,9
Pulje til senere udmøntning (Fællesudgifter- og indtægter)		
<i>Heraf: Ændring af lov om videnskabsetisk behandling</i>	2,5	0,5
I alt	1.108,5	239,3

- *Styrket kapacitet i psykiatrien - drift (Aftale om finansloven for 2020)*

Med Finansloven for 2020 blev afsat 600 mio. kr. årligt fra 2020 og fremefter til en styrkelse af psykiatrien. Heraf udmøntes 360 mio. kr. i 2020 og 364,7 mio. kr. i 2021-2023 som driftsmidler til psykiatrien. Det skal bemærkes, at 150 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 udmøntes som anlægsmidler. Disse midler vil fra 2024 og fremefter blive udmøntet som driftsmidler, hvorfor profilen vil stige i 2024. Midlerne skal i overvejende grad anvendes til at styrke kapaciteten i psykiatrien i form af mere personale samt til den samlede langsigtede indsats for mennesker med psykisk sygdom.

- *Styrket kapacitet i retspsykiatrien (Aftale om finansloven for 2020)*

Med Finansloven for 2020 er 90 mio. kr. i 2020 og 91,2 mio. kr. i 2021 og frem af de afsatte 600 mio. kr. øremærket til styrket kapacitet i retspsykiatrien. Midlerne anvendes til en generel styrkelse af retspsykiatrien, herunder til at udvide antallet af retspsykiatriske senge og styrke kvaliteten i retspsykiatrien. En forudsætning for denne udvidelse er, at der foretages en række anlægsinvesteringer de kommende år som led i denne satsning. Der henvises til den samlede udmøntningsaftale for uddybende information.

- *1.000 flere sygeplejersker (Aftale om finansloven for 2020)*

Med finansloven for 2020 er afsat 300 mio. kr. i 2020 og 607,8 mio. kr. fra 2021 og fremefter til ansættelse af 500 ekstra sygeplejersker i 2020 og yderligere 500 i 2021. Der henvises til Aftale om flere sygeplejersker mellem regeringen og Danske Regioner for uddybende information om anvendelse og opfølgning af midlerne.

- *Specialiserede og tværfaglige udrednings- og behandlingsenheder*

Der er med aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2020-2023 afsat 60 mio. kr. i til mere specialiserede og tværfaglige udrednings- og behandlingsenheder. Midlerne udmøntes med 15 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023, og skal anvendes til at understøtte en

fortsat styrkelse af kvaliteten i udredning og behandling af demenssygdomme og bidrage til målet om, at 80 pct. skal have en specifik diagnose.

- *Sonderemedier - Breve fra Sundheds- og Ældreministeriet af henholdsvis 26. juni 2017 og 8. januar 2018 til Danske Regioner og KL*

Ankestyrelsen traf i november 2016 (KEN nr. 10147 af 17. november 2016) en principafgørelse vedr. kommunernes tilskud til sonderemedier, som har konsekvenser i forhold til de udgifter, der skal afholdes af regionerne. Regionerne kompenseres årligt med 22,8 mio. kr. fra 2021 og fremefter.

- *Bekendtgørelse nr. 54 af 22. januar 2020 om gratis vaccination mod visse smitsomme sygdomme m.v. (catch-up program vedr. HPV til drenge) og Bekendtgørelse nr. 146 af 21. januar 2020 om midlertidig gratis vaccination mod analkræft (HPV) til unge mænd, der er tiltrukket af mænd*

Med ændringen af bekendtgørelsen tilbydes HPV-vaccination til drenge født i 2006 og 1. halvdel af 2007 samt unge mænd i alderen 18-25 år, der er tiltrukket af mænd. Regionerne har udgifter til honorering af almen praksis og øvrige læger, der foretager vaccination i henhold til aftale mellem PLO og RLTN. Det er forudsat, at 70 procent af drenge født i 2006 og 1. halvdel af 2007 vil tage imod tilbuddet. Det er derudover forudsat, at 2,5 procent af unge mænd mellem 18-25 år falder indenfor målgruppen og vil tage imod tilbuddet.

Regionernes bloktilskud reguleres på den baggrund med 4,3 mio. kr. i 2021.

- Pulje til senere udmøntning
Der oprettes en pulje til senere udmøntning på i alt 0,539 mio. kr., da der kræves en nærmere undersøgelse af fx fordelingen af midlerne, inden de udmøntes. Puljen dækker DUT-reguleringerne vedrørende 'ændring af lov om videnskabetisk behandling'.

2.5 Midler til psykiatrien i finanslov 2020

Med Finanslov 2020 blev der på landsplan afsat 600 mio. kr. årligt til psykiatrien. Heraf var 150 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 afsat til anlæg. Region Midtjylland udmøntede en mindre del af driftsmidlerne i 2020, men hovedparten af indsatserne får først fuld effekt fra 2021 og i årene derefter.

Der er i udmøntningen af finanslovsmidlerne lagt vægt på at fokusere på få indsatser, hvor finanslovsmidlerne kan gøre en mærkbar forskel for patienterne, frem for at sprede midlerne ud på mange indsatser.

Udmøntningen afspejler endvidere følgende principper:

- Fokus på at øge den samlede personaletid sammen med patienterne
- Styrkelse af indsatsen i forhold til patienternes overgange mellem sektorerne
- Udvisning af rettidig omhu ved at afsætte midler til at kunne iværksætte kommende indsatser, hvor det ikke nødvendigvis kan forudsættes, at der følger midler med.
- Fokus på psykiatriens kerneopgaver

Regionsrådet har endvidere besluttet, at psykiatriens andel af de 1.000 ekstra sygeplejersker, som ansættes i de kommende år, finansieres af finanslovsmidlerne.

I det følgende redegøres kort for de enkelte indsatser finansieret af midlerne fra Finanslov 2020 til psykiatrien. En samlet oversigt over udmøntningen fra 2021 og frem fremgår af Tabel 9.

Tabel 9. Oversigt over udmøntningen af midler fra Finanslov 2020 til psykiatrien

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ommærkning af særlige pladser (forudsat at 8 pladser ommærkes)	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Tabt kommunal takstfinansiering (forudsat at 8 pladser er ledige)	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Drift af et nyt retspsykiatrisk sengeafsnit	-	-	26,0	26,0	26,0	26,0
OPP-projekt vedr. nyt retspsykiatrisk sengeafsnit (estimeret)*	-	-	10,0	10,0	10,0	10,0
Fastholdelse af øget personalenormering i AUH Psykiatrien (fra april 2022)	-	7,5	10,0	10,0	10,0	10,0
Øget normering i sengeafsnittene sen eftermiddag/aften bl.a. til behandlingsunderstøttende patientrettede aktiviteter	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0
Håndtering af lægesituationen	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	3,5
Pulje til videreførelse af udvalgte satspuljeinitiativer*	4,0	8,5	8,5	8,5	8,5	8,5
Videreførelse af satspuljeprojektet Udgående Akut Ambulante Teams (Midt og Vest)	-	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Udgående team for retspsykiatriske patienter	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Øget kapacitet hos privatpraktiserende psykiatere	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Videreførelse af fællesregionalt tilbud om internetbaseret psykologbehandling	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Pulje til initiativer i forhold til privatpraktiserende psykologer*	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Midlertidig pulje til kommende initiativer*	10,1	11,4	11,4	11,4	11,4	0,0
I alt	57,6	74,9	113,4	113,4	113,4	100,0

* Midlerne udmøntes af regionsrådet, når der foreligger konkrete forslag til indsatser.

Ny model for de særlige pladser i psykiatrien

De særlige pladser er målrettet særligt udsatte borgere med svære psykiske lidelser, udadreagerende og uforudsigelig adfærd, gentagne indlæggelser, afbrudte behandlingsforløb og ofte misbrug og/eller dom til behandling. Region Midtjylland har etableret 32 pladser. Det

har generelt været vanskeligt at få pladserne besat. I Region Midtjylland er halvdelen af pladserne typisk ledige.

Pr. 1. september 2020 blev det muligt at ommærke op til 25 % af de særlige pladser til almenpsykiatriske pladser. Ommærkningen revurderes halvårligt efter dialog med kommunerne. Region Midtjylland har ommærket de 8 pladser, der var mulighed for at ommærke. Pr. 1. september 2020 blev kommunernes takstfinansiering af ledige særlige pladser endvidere reduceret med 25 %. Regionernes finansiering af ledige pladser steg tilsvarende. Udgifterne til ommærkning af pladser og de øgede udgifter til ledige pladser finansieres af midlerne fra Finanslov 2020.

Ved at ommærke en del af de særlige pladser har psykiatrien øget sengekapaciteten.

Nyt retspsykiatrisk sengeafsnit

Regionsrådet har besluttet, at der skal etableres et nyt retspsykiatrisk sengeafsnit med forventet ibrugtagning i 2023. Det nye retspsykiatriske sengeafsnit skal øge sengekapaciteten og aflaste almenpsykiatrien, hvor en del af de retspsykiatriske patienter i dag er indlagt. Der arbejdes med en placering i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien. Det retspsykiatriske sengeafsnit vil dermed indgå i det offentligt-private partnerskabsprojekt, hvorfor etableringen af sengeafsnittet delvist finansieres via et årligt beløb fra driften.

Fastholdelse og styrkelse af personalenormeringen

Regionsrådet har tidligere afsat midler til at styrke personalenormeringen på sengeafsnittene i Afdeling for Depression og Angst samt Afdeling for Psykoser i Aarhus Universitetshospital Psykiatrien med henblik på håndtering af en generel overbelægning. Bevillingen løber frem til ibrugtagningen af det nye almenpsykiatriske sengeafsnit i Regionspsykiatrien Horsens. Det vurderes, at midlerne til øget personalenormering er afgørende for kvaliteten af behandlingen og plejen af patienterne, for patientsikkerheden og for personalets sikkerhed. Derfor anvendes finanslovsmidlerne til at permanentgøre den øgede personalenormering.

Finanslovsmidlerne anvendes endvidere til at øge normeringen i sengeafsnittene på tværs af alle de almenpsykiatriske afdelinger i eftermiddags- og aftentimerne med henblik på at kunne tilbyde flere behandlingsunderstøttende aktiviteter i dette tidsrum. Det er i eftermiddags- og aftentimerne, at de fleste patienter er vågne, idet mange patienter har en omvendt døgnrytme. Samtidig finder de fleste akutte indlæggelser og en stor andel af tvangssituationerne sted i dette tidsrum. Det vurderes derfor, at mere personale i eftermiddags- og aftentimerne vil være til gavn for patienterne.

Håndtering af lægesituationen

På trods af en række indsatser i forhold til rekruttering og fastholdelse er lægesituationen kritisk flere steder og udgør en af de største udfordringer for psykiatrien i Region Midtjylland. En del af finanslovsmidlerne anvendes derfor til initiativer målrettet håndtering af lægesituationen, herunder rekruttering, idet dette er nødvendigt for at sikre en god psykiatrisk behandling i hele Region Midtjylland.

Videreførelse af udvalgte satspuljeinitiativer

Der er i psykiatrien en række satspuljeprojekter, hvor finansieringen udløber i de kommende år. I takt med, at satspuljeprojekterne evalueres, vil regionsrådet tage stilling til en evt. videreførelse af det enkelte projekt. Hvor kommunerne indgår i projekterne, vil Region Midtjylland indgå i en dialog med kommunerne om videreførelsen. Der vil i beslutningen om

videreførelse endvidere indgå overvejelser om, hvordan indsatserne kommer patienterne til gode.

Konkret er der endvidere udmøntet midler til at videreføre de udgående ambulante teams i Regionspsykiatrien Midt og Regionspsykiatrien Vest, idet dette er en forudsætning for at bevare den styrkelse og harmonisering af de udgående ambulante teams i hele regionen, som regionsrådet tidligere har prioriteret.

Udgående team for retspsykiatriske patienter

En del af finanslovsmidlerne udmøntes til en udgående funktion i Afdeling for Retspsykiatri, Aarhus Universitetshospital Psykiatrien målrettet de sværest syge retspsykiatriske patienter. Dermed er der oprettet udgående teams/funktioner i alle afdelinger i psykiatrien. Det forventes, at tiltaget kan forebygge visse indlæggelser, herunder indlæggelser i henhold til dom, og samtidig afværge potentielle tvangssituationer ved en tidlig og mere fokuseret indsats. Tiltaget forventes endvidere at bidrage til færre indlæggelser af retspsykiatriske patienter på almenpsykiatriske afdelinger.

Øget kapacitet hos privatpraktiserende psykiatere

Der er i dag meget lange ventetider hos de praktiserende psykiatere. Dermed er der en risiko for, at patienterne bliver mere syge, mens de venter på at kunne få den nødvendige behandling. En del af finanslovsmidlerne anvendes derfor til at øge kapaciteten hos en eller flere af de privatpraktiserende psykiatere, som hidtil har haft en deltidsspraksis.

Øget adgang til psykologbehandling

Der er i dag meget lange ventetider til psykologbehandling for let til moderat angst og depression. Dermed er der en risiko for, at patienterne bliver mere syge, mens de venter på at kunne få den nødvendige behandling. En del af finanslovsmidlerne anvendes dels til finansiering af Region Midtjyllands andel af den tværregionale internetbaserede psykologbehandling og dels til pulje en til at øge adgangen til psykologbehandling. Midlerne kan f.eks. anvendes til at øge antallet af ydernumre til praktiserende psykologer eller til udvikling og implementering af en Stepped Care-model i samarbejde med de privatpraktiserende psykologer.

Midlertidig pulje til kommende initiativer

Gennem en årrække har psykiatrien oplevet et stigende antal patienter, der flere steder har skabt et stort pres på kapaciteten i de ambulante funktioner. Den midlertidige pulje vil derfor kunne anvendes til robustgørelse af ambulante funktioner i Psykiatrien i forhold til at styrke udførelsen af den kliniske kerneopgave og sikre gode patientforløb.

2.6 Forsinket indflytning i Gødstrup

Byggeriet i DNV er forsinket, hvilket medfører, at indflytningen i Gødstrup ligeledes forsinkes. Forsinkelsen medfører en periodeforskydning af en række udgifter bl.a. til indflytning og ibrugtagning fra 2020 til 2021 og 2022. Hertil kommer en række ekstra udgifter som følge af forsinkelserne.

Der er ikke i budget 2021 afsat midler til at håndtere disse udfordringer. I forbindelse med der Region Midtjyllands løbende økonomistyring i 2020 er der foretaget og vil, i lighed med tidligere år, blive foretaget konsoliderende tiltag, med henblik på at understøtte ønsket i regionens målbillede om god økonomistyring og mest mulig sundhed for de ressourcer,

regionen har til rådighed. Konsolideringen medfører, at der i 2021 er et råderum, der kan benyttes til at håndtere de økonomiske udfordringer, der opstår som følge af forsinkelserne.

2.7 COVID-19

Som følge af COVID-19 er der indført en række tiltag som ændrede procedurer, øget rengøring, brug af håndsprit mv., der medfører øgede udgifter. Nogle af disse tiltag er midlertidige, mens det må forventes, at nogle tiltag vil blive videreført, og dermed vil der være et behov for at tilføre varige midler til at håndtere disse øgede udgifter. I budget 2021 er der ikke prioriteret midler til denne udfordring.

Det fremgår af Økonomaftalen for 2021 at "Regionerne kompenseres for de opgjorte nettomerudgifter til håndtering af COVID-19 i 2020. Aftalen genbesøges ultimo 2020". Det forventes, at håndteringen af de varige merudgifter som følge af COVID-19 vil indgå, når aftalen genbesøges ultimo 2020. Alternativt kan udgifterne indgå som DUT-regulering i forbindelse med økonomaftalen for 2022.

3. Forslag til budget 2021 for Socialområdet

Budgettet for Socialområdet er grundlæggende baseret på indholdet af Rammeaftalen, der indgås mellem regionen og de 19 kommuner. Rammeaftalen fastlægger dels det forventede omfang af kommunernes benyttelse af de regionale tilbud og dels takststrukturen for de enkelte tilbud.

Tabellen nedenfor viser forslag til budgetramme for Socialområdet.

Tabel 10. Budget 2021 for Socialområdet

Mio. kr.	Forslag til budget 2021
Nettodriftsomkostninger	1.131,7
Takstindtægter og finansiering	-1.131,7
I alt	0,0

Rammeaftale 2021-2022

Kommunerne i regionen og Region Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Formålet med rammeaftalen er at sikre fælles principper for styring og udvikling af det sociale område på tværs af kommuner og region.

Som følge af COVID-19 situationen er udarbejdelsen af Rammeaftale 2021-2022 blevet forsinket således, at den først bliver politisk behandlet i efteråret, og at den derfor først skal være endeligt godkendt i byråd og Regionsråd den 1. december 2020.

Status for den kommunale overtagelse af sociale tilbud fra 2021

Der er ingen kommuner, der har tilkendegivet, at de ønsker at overtage regionale sociale tilbud fra 2021.

Investeringsplan

På Socialområdet udarbejdes der en investeringsplan for perioden 2021 – 2029. Der er en årlige anlægsramme på 50,0 mio. kr. Hertil kommer en pulje til vedligehold på de sociale tilbud på 12,1 mio. kr.

Investeringsplanen for Socialområdet forelægges ved regionsrådets 2. behandling af budget 2021.

4. Forslag til budget 2021 for Regional Udvikling

4.1 Økonomisk ramme og prioriteringsmuligheder

Rammen for Regional Udvikling fastsættes i de årlige økonomiforhandlinger og består af et statsligt bloktilskud og et kommunalt udviklingsbidrag.

Midlerne kan frit prioriteres inden for Regional Udviklings områder, dog skal en andel gå til finansiering af Regional Udviklings andel af fælles formål ud fra en fordelingsnøgle med regionens øvrige områder. Når der prioriteres midler til ét område, skal et andet områdes opgaver reduceres tilsvarende, så den samlede ramme overholdes.

Rammen for Regional Udvikling i 2021 er en videreførelse af aktivitetsniveauet i 2020, dog med en DUT-regulering på miljøområdet på 6,6 mio. kr. som følge af ekstraopgaver med jordforureninger, der påvirker overfladevand og natur. Desuden er rammen for Regional Udvikling i 2021 reduceret med 11,1 mio. kr. pga. en negativ p/l-rul i 2020. Endelig udgør p/l-reguleringen for 2021 9,8 mio. kr.

Nettorammen til Regional Udvikling er i økonomiaftalen aftalt til 546,1 mio. kr., bestående af et bloktilskud på 395,5 mio. kr. og et kommunalt udviklingsbidrag på 150,6 mio. kr. Det kommunale udviklingsbidrag er i 2021 fastsat til 113 kr. pr. indbygger i regionen.

I budgetforliget for 2020 blev det aftalt, at der skulle ske et permanent løft af jordforureningsområdet. Løftet blev i forbindelse med udmøntningen af handleplan2020 aftalt til 1,5 mio. kr. I nedenstående tabel er løftet indarbejdet.

Tabel 11 viser rammerne for de enkelte bevillinger, som de blev indarbejdet som budgetoverslag i forbindelse med budget 2020.

Tabel 11. Ramme for Regional Udvikling

Mio. kr.	Forslag til budget 2021
Finansiering	
i) Statsligt bloktilskud	395,5
ii) Kommunalt udviklingsbidrag	150,6
Finansiering i alt	546,1
Regionale udviklingsaktiviteter	61,9
Kollektiv trafik	342,7
Miljø	49,2
Regional udvikling i øvrigt	4,0
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter	73,7
Regional udvikling i alt	531,5
Øvrig	
- Andel af fælles formål og adm.	14,7
- Andel af renter	0,8
Øvrig i alt	15,5
Driftsudgifter i alt	546,9
Årets resultat ekskl. renteudgifter	0,0
Årets resultat inkl. renteudgifter	-0,8

Note: Tabellen er foreløbig, der afventes p/l-regulering for indtægter på kollektiv trafik.

4.2 Kollektiv trafik

Det regionale bidrag til den kollektive trafik udgør efter regionsrådets beslutning i 2018 et fast beløb på 343,7 mio.kr. Der er tale om et nettobidrag, der udover statslige øremærkede midler på ca. 95 mio. kr. forudsætter indtægter fra et årligt billetsalg på ca. 310 mio.kr., der opkræves direkte af Midttrafik hos passagererne.

Problemstillinger som følge af COVID-19

Der ligger en usikkerhed i budget 2021 om, hvor hurtigt og i hvilket omfang den kollektive trafik vil vende tilbage til normale tilstande efter COVID-19.

Midttrafik forventer medio 2020, at indtægterne i 2021 stabiliserer sig, men stadig vil ligge 15-20 % under forudsætningsniveauet. Hertil kommer merudgifter ved COVID-19 foranstaltninger. Aarhus Letbane var inde i en positiv passagerudvikling, hvor der med knap 0,5 mio. passagerer månedligt før COVID-19 var udsigt til, at letbanen ville nå de forudsatte indtægter i 2021 på 79 mio. kr.

Midttrafik estimerer at manglede passagerindtægter og merudgifterne i 2021 samlet vil beløbe sig til ca. 55 mio. kr.

Den 17. juni 2020 blev der indgået en aftale mellem Transport- og Boligministeriet, KL og Danske Regioner om fuld kompensation for 2020, og samtidig blev det aftalt, at parterne efter sommerferien 2020 skal se på kompensationsordning for 2021. Danske Regioner oplyser, at der er igangsat arbejde med trafikselskaberne med henblik på at danne overblik over de forventede mindreindtægter/merudgifter i 2021. Trafikselskaberne oplyser, at såfremt der ikke sker fuld kompensation i 2021, vil det medføre behov for modsvarende tilpasninger i serviceniveauet.

Der er således en række afgørende, men på nuværende tidspunkt ukendte, forudsætninger for budget 2021:

- Hvornår ophæves restriktionerne, og i hvilket omfang forventes det, at passagererne vender tilbage?

Det er erfaringen at lukning af eks. en jernbanestrækning for reparation kan betyde, at der kan gå år før passagertallet igen når samme niveau. Hvad der i praksis svarer til nedlukning af det samlede trafiksystem ligger udenfor alle erfaringer, og det er umuligt at sige hvornår, eller hvis, passagererne genvinder tilliden til systemet og vender tilbage.

- Vil den statslige kompensation dække tabene én til én i 2021?

Aarhus Letbane

Aarhus Letbanes bestyrelse har pr. 30. marts vedtaget budget 2021, der er godkendt på interessentskabsmødet den 21. april 2020. Budgettet indebærer en realvækst i den normale drift samlet for Aarhus kommune og Region Midtjylland på 4,1 mio.kr. på udgiftssiden.

Konsekvensen af øgede udgifter på letbanen, kombineret med et fast regionalt tilskud til kollektiv trafik under ét er, at Midttrafik må finde tilsvarende besparelser inden for rammen på den øvrige drift, medmindre der tilføres yderligere midler.

Grøn omstilling af den kollektive trafik

I budgetforliget for 2020 ønskede forligspartierne at fremme den bæredygtige transport.

Som en del af den begyndende grønne omstilling har Midtjyske Jernbaners bestyrelse besluttet at gennemføre et udbud af 3 batteritog, som erstatning for de 4 nye dieseltog til Lemvigbanen, hvortil regionsrådet tidligere har ydet en lånegaranti på 152 mio. kr. Den tidligere forudsætning for lånegarantien, om at ét tog skulle indgå som reservetog i samdriften på Holstebro-Skjernstrækningen, bortfalder med valget af batteritog pga. manglede ladeinfrastruktur.

I forhold til yderlige tiltag inden for den grønne omstilling i forhold til de regionale busser, har regionen i samarbejde med Midttrafik iværksat en analyse af de økonomiske konsekvenser og miljømæssige gevinster ved forskellige tekniske løsninger. Analysen udføres af Cowi og præsenteres i august.

Konklusioner viser, at der vil være tale om øgede udgifter på mellem 3 og 10 % på bruttoomkostningerne (før billetindtægter) og dertil en indirekte effekt af mindre fleksibilitet afhængig af den valgte teknologi. En omfattende grøn omstilling vil kræve, at der enten tilføres flere midler til området, eller at der sker tilpasninger af kørselsomfanget med henblik på at frigøre midler inden for den nuværende ramme.

Kommende grønne udbud vil kræve en grundig forberedelse, da stationeringer, køreplaner mv. vil skulle tilpasses den valgte teknologi.

Midttrafiks udbud af regional kørsel i 2020 skal således forholde sig til bæredygtig omstilling. I en overgangsfase vil HVO-biodiesel, der er syntetisk diesel fremstillet af restprodukter fra slagterier, fedt og planteolie, der er uegnet til fødevarerproduktion være en mulighed. Desuden skal gas som drivmiddel undersøges nærmere. For kontrakter med start i 2020/første halvår 2021 er der mulighed for at søge støtte på op til 75 % af merudgifterne fra den statslige grønne buspulje.

4.3 Miljø

Status på generationsforureningerne

Folketinget har i 2019 samlet bevilliget 50 mio. kr. til generationsforureningerne på Harboøre Tange. Midlerne rækker ikke til at igangsætte en fuld oprydning. Der udestår en finansiering på 200 mio. kr., inden oprensningen af blandt andet Høfde 42 kan gennemføres. En mindre del af de 50 mio. kr. anvendes i 2020 og 2021 til at forberede et kommende EU-udbud af en fuldskalaoprensning af Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund.

Region Midtjylland, Region Syddanmark og Region Hovedstaden har i 2020 i samarbejde udarbejdet det tekniske grundlag for en samlet plan for håndtering af de ti generationsforureninger i Danmark. Danske Regioners bestyrelse har godkendt den endelige plan for generationsforureningerne, der inkluderer tre forureninger i Region Midtjylland: Høfde 42, Cheminovas gamle fabriksgrund og Cheminovas nuværende fabriksgrund (Rønland). Af planen fremgår det, at regionen er klar til at igangsætte oprydningen på Høfde 42 og Cheminovas gamle fabriksgrund, og at udgifterne vurderes til 250 mio. kr. pr. lokalitet. Oprydningen vil strække sig over 5-7 år.

Miljøministeren har kvitteret for modtagelsen af regionernes plan for generationsforureningerne med brev af 23. marts 2020, men lægger op til, at der er behov for yderligere prioritering og til, at der skal være en videre dialog på fagligt niveau.

Et enigt Folketing har i juni 2020 pålagt regeringen, at der hurtigst muligt skal findes resterende nødvendig finansiering til oprydning af generationsforureninger.

Oprydningsopgaver på jordforureningsområdet i 2021

I forbindelse med budget 2020 vedtog regionsrådet et permanent løft af jordforureningsområdet på samlet 1,5 mio. kr. fordelt med 0,85 mio. kr. til undersøgelses- og oprydningsindsatsen og 0,65 mio. kr. til ét årsværk til understøttelse af opgaven.

I Region Midtjylland findes ca. 3400 forurenede grunde og hertil yderligere ca. 5000 muligt forurenede grunde. I 2021 vil regionen arbejde videre med at kortlægge, undersøge og oprydde jordforureninger, der udgør en risiko for grundvand og menneskers sundhed. Arbejdet vil følge den nye "Handlingsplan for jordforurening 2020-2025", der behandles i regionrådet i 3. kvartal 2020.

I 2021 forventes indstillet til regionsrådet, at der igangsættes oprensningen af en stor grundvandsforurening i Videbæk. Projektet forventes at koste 10-15 mio. kr. og vil kunne finansieres over 3 år indenfor den nuværende bevilling til jordforureningsområdet.

Indsatsen omkring overfladevandet, er et nyt indsatsområde for regionerne. Der er i juni 2020 indgået aftale mellem Danske Regioner og Miljø- og Fødevareministeriet om, at Region Midtjylland får 6,6 mio. kr. i henholdsvis 2021 og 2022 til at opspore de jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevandet. Aftalen omfatter gennemførelse af i størrelsesordenen 400 feltundersøgelser på landsplan fordelt med ca. 200 stk. i 2021 og ca. 200 stk. i 2022. Regionernes screeningsarbejde fra 2014-2018 udpegede godt 1.200 potentielle risikolokaliteter på landsplan. Det er således ca. en tredjedel af disse lokaliteter, som vil blive undersøgt i forbindelse med den nye aftale.

4.4 Regionale Udviklingsaktiviteter

De regionale udviklingsaktiviteter dækker aktiviteterne inden for uddannelse, kultur, mobilitet, grøn omstilling, klima, sundhedsinnovation og udvikling af arbejdskraftressourcer.

Til området er der afsat 61,9 mio. kr. til at udvikle og fremme partnerskaber med relevante aktører både interne og eksterne. Midlerne er fordelt efter nedenstående indikative ramme.

Tabel 12. Indikative rammer for Regionale Udviklingsaktiviteter

Mio. kr.	2021
Kultur	12,8
Uddannelse	21,2
Internationale Aktiviteter	0,5
Mobilitet og landdistrikter	3,7
Sundhedsinnovation	9,3
Bæredygtighed og Grøn omstilling	4,2
Klima	2,1
Udvikling af arbejdskraftressourcer på uddannelsesområdet	5,1
Tværgående udviklingspulje	3,0
Regionale Udviklingsaktiviteter i alt	61,9

Regionale Udviklingsaktiviteter i samspil med øvrige regionale områder

Regional Udvikling har som en del af udviklingsstrategien stor fokus på sundhedsinnovation og arbejdet med en bæredygtighedsstrategi i tæt samarbejde med den øvrige del af Region Midtjyllands organisation. Områder som begge er fremhævet i budgetforliget i forbindelse med budget 2020.

På sundhedsinnovationsområdet er der fokus på at facilitere samarbejde mellem bl.a. sundhedssektoren, virksomheder og forskere. Der arbejdes for at udbrede de gode innovative ideer, der allerede findes, bl.a. via medfinansiering fra puljen til sundhedsinnovation. Ansøgninger til puljen vidner om, at der er et stort behov for at understøtte de gode innovative ideer. Ansøgninger der bl.a. indeholder et stort skaleringspotentiale til gavn for hele sundhedssektoren.

I forhold til bæredygtighedsstrategien har Regional Udvikling været med til at udvikle og finansiere pilotprojekter med bæredygtighedskonsulenter, som tilknyttes hospitaler, social, psykiatri og nogle stabsfunktioner samt medfinansiering af lokale projekter og til regionale tiltag. De nye bæredygtighedskonsulenter skal blandt andet bidrage til operationalisering, igangsættelse og koordination af lokale og regionale aktiviteter og projekter. Disse stillinger er pt. flere steder tidsbegrænsede men bør gøres permanente, da regionens mål for bæredygtighed kræver en vedholdende langsigtet indsats.

Områderne for *sundhedsinnovation* og *bæredygtighedsstrategien* er initiativer, der involverer flere politikområder. Det er derfor væsentligt, at alle stående udvalg inddrages rettidigt i forhold til politikudvikling samt i forhold til finansiering af både udviklingsfasen og driftsfasen.

5. Forslag til budget 2021 for Fælles Formål og Administration

Budget 2021 for Fælles Formål og Administration er på 698,6 mio. kr. Budgettet skal fordeles mellem de tre finansieringskredsløb. Fordelingen sker ud fra en model, hvor bidraget fra Socialområdet fastlægges via Rammeaftalen, og der sker en fordeling af de resterende udgifter mellem Sundhed og Regional Udvikling.

Tabellen nedenfor viser forslag til budgetramme for Fælles formål og administration.

Tabel 13. Budget 2021 for Fælles formål og administration

Mio. kr.	Forslag til budget 2021
I alt	698,6

Forslaget til budget 2021 er steget med 8,9 mio. kr. i forhold til budget 2020. Det skyldes primært, at der er afsat 4,4 mio. kr. til afholdelse af regionsrådsvalg og 6,1 mio. kr. til stigende udgifter til tjenestemandspensioner.

6. Forslag til budget 2021 for Finansielle poster

Fordelingen af regionens nettorenteudgifter og afdrag på regionens langfristede gæld er vist i tabellen nedenfor. Den langfristede gæld udgør primo 2021 ca. 7,1 mia. kr., hvilket er inkl. en beregnet forpligtelse vedr. indefrosne feriepenge på 1,5 mia. kr.

Tabel 14. Fordeling af nettorenteudgifter og afdrag på regionens langfristede gæld i 2021

Mio. kr.	Afdrag	Nettorenter
Socialområdet	21,8	7,5
Regional Udvikling	9,7	0,7
Sundhedsområdet	116,3	39,6
I alt	147,8	47,8

Der er forudsat følgende:

- At Socialområdet via takstbetalingen afholder udgifter til afdrag på 21,7 mio. kr. og nettorenteudgifter for 7,5 mio. kr.
- At Regional Udvikling og Sundhedsområdets andel af udgifter til afdrag og renter finansieres af bloktilskud, lån til refinansiering samt af likviditet.

Det er aftalt i økonomiaftalen, at der i 2021 er en pulje til refinansiering af afdrag på 650 mio. kr. Puljen udmøntes på baggrund af ansøgning. Region Midtjylland søger fuld finansiering til afdrag. Det forventes, at Region Midtjylland får finansiering af halvdelen af udgifterne til afdrag. Region Midtjyllands andel vil i så fald være 147,8 mio. kr.

Primo 2021 forventes omkring 34 % af regionens langfristede gæld at være variabelt forrentet. For at imødegå eventuelle udsving i renteniveauet, er der i renteudgifterne for 2021 indarbejdet, at de variabelt forrentede lån kan stige med 0,25 procentpoint i forhold til renteniveauet i maj 2020.

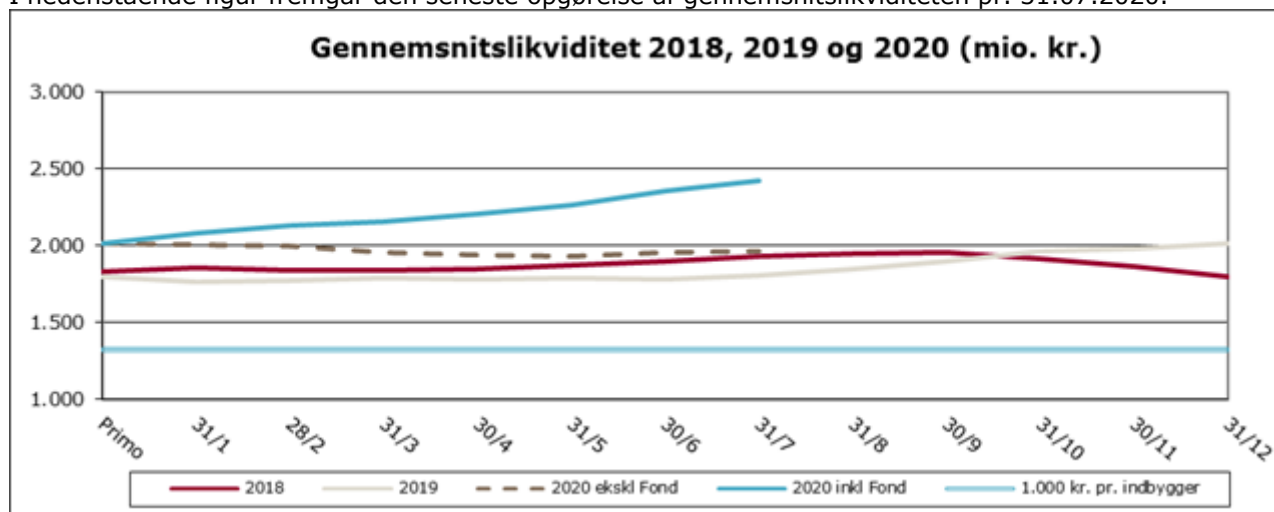
Der er vedlagt et uddybende bilag om regionens langfristede gæld inkl. leasing i perioden 2021-2024.

7. Likviditet i budget 2021

Budgetloven medfører, at Social- og Indenrigsministeriet kan iværksætte ekstraordinære økonomiske opfølgninger, hvis en regions gennemsnitlige likviditet, opgjort efter kassekreditreglen, falder til under 1.000 kr. pr. indbygger. Region Midtjylland har ved årsskiftet 2019 ændret konteringspraksis, så fondsmidler indgår i likviditeten. Midlerne har tidligere været indeholdt under legater og deposita. Fondsmidlerne udgjorde 774,9 mio. kr. ved udgangen af 2019.

Der udarbejdes efter budgetforligsdrøftelserne, der fastlægger Regionsrådets endelige prioriteringer og i forbindelse med 2. behandlingen af budgettet, et skøn for gennemsnitslikviditeten. Der benyttes en model til at simulere den fremtidige udvikling i likviditeten, der tager udgangspunkt i forbrugsmønstre hen over året og regionens låneadgang til refinansiering af afdrag.

I nedenstående figur fremgår den seneste opgørelse af gennemsnitslikviditeten pr. 31.07.2020.

I 2021 er der følgende forhold der vil påvirke regionens likviditet i nedadgående retning:

- I økonomiaftalen for 2021 er der som tidligere år ikke fuld finansiering af regionens afdrag på lån. Der er afsat en pulje til refinansiering af afdrag og det forudsættes at Region Midtjylland får dækket halvdelen af afdragene. Dermed vil skal afdrag for ca. 148 mio. kr. finansieres ved brug af likviditet.
- I Økonomiaftalen for 2021 er det forudsat, at 400 mio. kr. af anlægsudgifterne på 3,5 mia. kr. likviditetsfinansieres. Det svarer til ca. 86 mio. kr.
- Det er aftalt mellem Danske Regioner og regeringen, at regionerne i forbindelse med midtvejsreguleringen reguleres for PL-rul svarende til ca. 120,3 mio. kr. for Region Midtjylland

8. Flerårsbudgettet for Sundhed

Der er foretaget en vurdering af de overordnede forventninger til ændringer i udgifter og indtægter i de kommende år på sundhedsområdet i Region Midtjylland. Nedenfor er der en gennemgang af de enkelte poster. I forklaringerne vil der være sammenfald med forklaringer til budgettilpasninger og prioriteringer i budget 2021.

Tabellen nedenfor viser de forventede ændringer i forhold til budget 2021. Der er tale om akkumulerede tal.

Tabel 15. Flerårsoversigt for sundhedsområdet 2022-2024

Mio. kr.	2022	2023	2024
Indtægter			
Økonomiaftale	-160,0	-320,0	-480,0
Omfordeling af effektiviseringsgevinster	15,4	30,8	46,2
Udgifter			
Hospitalsmedicin	100,0	200,0	300,0
Tilskudsmedicin	50,0	100,0	150,0
Praksissektor	25,0	50,0	75,0
Lægelige uddannelser	10,0	20,0	30,0
Indkøbsbesparelser	-14,0	-14,0	-14,0
Afledte udgifter ifbm. nye hospitalsbyggerier	-173,2	-185,8	-189,9
Controlling af store anlægsprojekter	-4,0	-4,0	-4,0
Tjenestemandspension	10,0	10,0	5,0
Dansk Center for Partikelterapi	3,0	6,0	9,0
Pulje til ubalancer og konsolidering	15,0	30,0	45,0
Finansiering Horsens og Randers	14,7	4,3	4,3
NOTUS og LUNA	-4,9	-4,9	-4,9
HEV nære sundhedstilbud	5,3	5,3	5,3
Ny hjemmeside	-0,5	-1,5	-1,5
Regionernes Kliniske Kvalitetsdatabase (RKKP)	4,2	4,2	4,2
IT, øget driftsbehov	17,4	18,0	19,0
SOSU elever	1,7	1,7	1,7
I alt	-84,9	-49,9	0,4

Tabellen viser, at der er et økonomisk råderum i 2021 på 92,8 mio. kr. I 2022 er råderummet på 57,8 mio. kr., mens det i 2023 er på 7,5 mio. kr.

Økonomiaftale

Der forventes en årlig realvækst på 0,75 mia. kr. svarende til ca. 160 mio. kr. for Region Midtjylland. Dette skøn er naturligvis forbundet med usikkerhed. Realvæksten i økonomiaftalen for 2021 var på ca. 1,3 mia. kr. I 2020 var realvæksten på ca. 1,5 mia. kr., mens den i årene før dette var på hhv. ca. 1,0 mia. kr., 0,5 mia. kr. og 0,2 mia. kr.

Omfordeling af effektiviseringsgevinster

Det er aftalt i økonomiaftalen for 2017, at 50 % af effektiviseringsgevinsterne fra kvalitetsfundsbyggerierne omfordeles på baggrund af bloktilskudsfordelingen. Denne aftale betyder, at Region Midtjylland skal aflevere 15,4 mio. kr. om året i perioden 2017-2025. Region Midtjylland afleverer over de ni år i alt 138,6 mio. kr. til de andre regioner som følge af denne aftale.

Hospitalsmedicin

Der forventes stigende udgifter til hospitalsmedicin på 100 mio. kr. årligt

Tilskudsmedicin

Der forventes en stigning i udgifterne til tilskudsmedicin på 50 mio. kr. årligt.

Praksissektor

Der er afsat 25 mio. kr. årligt til realvækst på praksisområdet.

Lægelige uddannelser

Der forventes stigende udgifter til lægeligeuddannelser, der afsættes 10 mio. kr. årligt til at dække den centrale del af de stigende udgifter. Herudover vil hospitalerne skulle finansiere en del af udgifterne.

Indkøbsbesparelser

I de seneste år er der årligt blevet indhøstet besparelser på indkøb, og midlerne er anvendt til generel prioritering i forbindelse med budgetlægningen. I 2022 er der et yderligere besparelspotentiale i Region Midtjylland på indkøbsområdet på 14 mio. kr. Besparelserne vil kunne findes ved tiltag med yderligere konkurrenceudsættelse af både varer og tjenesteydelser, bedre leverandør- og kontraktstyring, indkøberadfærd, øget samarbejde med eksterne samarbejdspartnere om udbud, øget samarbejde med øvrige regioner om fælles udbud, øget digitalisering samt optimering af indkøbsprocesser.

Afledte udgifter ifbm. nye hospitalsbyggerier

I de kommende år forventes der fald i de afledte udgifter i forbindelse med de nye hospitalsbyggerier. Tabellen nedenfor viser de bagvedliggende tal.

Tabel 16. Afledte udgifter ifbm. nye hospitalsbyggerier

Mio. kr.	2022	2023	2024
Udgifter			
Flytterelaterede udgifter	-66,6	-64,1	-64,1
Lån flytterelaterede udgifter	-70,0	-70,0	-70,0
Ændringer ejendomsskat	6,4	15,0	15,0
Husleje onkologihuset	2,6	2,6	2,6
Leasingudgifter	21,8	-1,9	-6,0
Driftsanskaffelser	-31,0	-31,0	-31,0
OPP forum	5,0	5,0	5,0
Indtægter			
Bortfald af indtægter til fødeafdeling, Vest	16,6	16,6	16,6
Effektiviseringsgevinster Hospitalsenheden Vest	-58,0	-58,0	-58,0
I alt	-173,2	-185,8	-189,9

I forbindelse med udflytning til nye hospitaler og nye akutafdelinger er der en række flytterelaterede udgifter. Der er aftalt en række principper, der ligger til grund for finansieringen af de flytterelaterede udgifter. En del af udgifterne skal afholdes af hospitalet selv, mens en del af udgifterne skal afholdes af fællesskabet. Der er i samarbejde med hospitalerne udarbejdet et skøn over flytterelaterede udgifter. Med udgangspunkt i hospitalernes indmeldinger vurderes det, at udgifterne vil være faldende i perioden.

Hospitalsenheden Vest har i alt lånt 100 mio. kr. til flytterelaterede udgifter, heraf 20 mio. kr. relateret til NIDO. Midlerne er lånt i perioden 2019-2021. I 2021 er der indarbejdet lån på 50 mio. kr. i Hospitalsenheden Vests rammer. Fra 2022 afdrages lånet med 20 mio. kr. årligt. Set

i forhold til budgetåret medfører dette et råderum på 70 mio. kr. i 2022 og frem til 2026, hvor lånet er afdraget.

I forbindelse med flytning til nye hospitaler er der ændringer i ejendomsskatterne for hospitalerne. I tilfælde af merudgifter kompenseres hospitalerne, og i tilfælde af mindreudgifter inddrages midlerne. Udgifterne til ejendomsskat forventes at være stigende i perioden.

I forbindelse med indflytningen i Gødstrup har Hospitalsenheden Vest nogle udgifter til husleje i onkologihuset. Hospitalsenheden benytter ikke hele lejemålet og bliver på den baggrund kompenseret for en del af udgiften.

Der forventes en stigning i centrale leasing udgifter i 2022. Fra 2023 forventes udgifterne til leasingydelser at aftage.

Jf. investeringsplanen har der i de seneste år været afsat midler til driftsanskaffelser. Fra 2022 forventes der ikke længere afsat midler til driftsanskaffelser. Dette medfører, at der kan tilbageføres 31 mio. kr. til driftsrammen.

Fra 2022 er der afsat 5 mio. kr. til dækning af udgifterne til OPP aftale vedr. Forum.

Hospitalsenheden Vest har i en årrække fået statstilskud til drift af fødeafdeling i Holstebro. Midlerne bortfalder ved flytning til Gødstrup. Hospitalsenheden Vest kompenseres for bortfaldet af det statslige tilskud.

I Region Midtjylland er der til større byggerier tilknyttet et krav om indfrielse af effektiviseringsgevinster. Store dele af effektiviseringsgevinsterne er allerede realiseret, men der er stadig et resterende effektiviseringskrav for Hospitalsenheden Vest. I 2022 forventes Hospitalsenheden Vest at indfri den resterende del af deres effektiviseringskrav svarende til 58 mio. kr.

Controlling af store anlægsprojekter

Der er behov for midler til controlling af regionens store anlægsprojekter, idet nogle af projekterne er blevet forsinket, og der er samtidig kommet nye til, eksempelvis Forum ved Aarhus Universitetshospital.

Det er et krav til kvalitetsfondsprojekterne, at der er en ekstern vurdering af projekterne fra en uafhængig part i form af "det tredje øje". Derudover er der behov for at målrette nogle stillinger i administrationen til arbejdet med de store anlægsprojekter eksempelvis juridisk bistand og rapportering til staten.

I 2021 er der prioriteret 4 mio. kr. til området. Fra 2022 kan de 4 mio. kr. indgå i prioriteringen på ny.

Tjenestemandspension

Der forventes stigende udgifter til tjenestemandspension på 5-10 mio. kr. årligt i perioden.

Dansk Center for Partikelterapi

Dansk Center for Partikelterapi modtog de første patienter i begyndelsen af 2019. Budgettet øges løbende, indtil Centeret forventes i fuld drift i 2024. Der er således behov for yderligere driftsmidler de kommende år. På denne baggrund tilføres Dansk Center for Partikelterapi 3,0 mio. kr. årligt i overslagsårene.

Pulje til ubalancer og konsolidering

I forbindelse med budgetforliget for 2020 afsatte regionsrådet en pulje til ubalancer og konsolidering på 12 mio. kr. Det foreslås at afsætte yderligere 15 mio. kr. årligt til puljen i de kommende år, således at der opbygges en større pulje til at imødegå eventuelle ubalancer. Dette vil medvirke til at reducere risikoen for, at der opstår behov for en ny spareplan.

Finansiering Horsens og Randers

I budgetforliget for 2020 prioriterede forligspartierne midler til at imødegå ubalancer på regionshospitalet Randers og Horsens. Profilen for ubalancerne når først det permanente niveau i 2023.

NOTUS og LUNA

I budget 2021 prioriteres der midler til drift og udvikling af NOTUS og LUNA. NOTUS er det IT-system, der blandt andet indeholder informationer og afregning af praksisydere. LUNA-projektet er kort fortalt en erstatning for det afsluttede Praksys.dk-projekt.

Behovet for udviklingsmidler er faldende over tid, og der er således 4,9 mio. kr., der kan prioriteres fra ny fra budget 2022.

Ny hjemmeside

Det er en løbende opgave at sikre, at regionens hjemmesider fremstår både brugervenlige, intuitive og efterlever den standard, som borgere i Danmark forventer af offentlige hjemmesider i 2020. Der afsættes 1 mio. kr. i budget 2021, og der forventes at være behov for 1 mio. kr. i budget 2022. Dermed frigøres 0,5 mio. kr. 2022 og 1,5 mio. kr. fra budget 2023 og frem.

Regionernes kliniske kvalitetsdatabase (RKKP)

RKKP har budget til at drive 77 databaser, men driver på nuværende tidspunkt 85 databaser, hvilket indtil nu har kunnet ske ved overførte og uforbrugte midler. Fra 2021 er der behov for at afsætte yderligere 2,6 mio. kr. til RKKP stigende til 6,8 mio. kr. fra budget 2022. Der er således behov for at prioritere yderligere 4,2 mio. kr. varigt fra og med budget 2022.

IT, øget driftsbehov

På IT's basisbudget er der en række områder, hvor der er behov for flere ressourcer. Det gælder især indenfor håndtering af vækst i infrastrukturkomponenter, vækst i kompleksiteten i eksisterende applikationsportefølje og vækst som følge af nye digitaliseringstiltag. IT har siden 2013 haft et faldende basisbudget, og det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at omprioritere ressourcerne indenfor basisbudgettet. Der er et behov svarende til 17,4 mio. kr. i 2022 stigende til 19 mio. kr. i 2024.

SOSU elever

Det er aftalt mellem Danske Regioner og Kommunernes Landsforening, at ansættelsen af SOSU-elever fra 2020 udelukkende sker i kommunerne. De vil fortsat have praktikforløb i regionerne, men lønudgiften ligger hos kommunerne, og der er i den forbindelse overført budgetmidler fra regionerne til kommunerne. Budgettet til SOSU-elever vil dermed blive sænket i takt med, at de SOSU-elever, der begyndte før 2020, afslutter deres uddannelse. I 2022 stiger beløbet der overføres til kommunerne, hvorfor det er nødvendigt at prioritere 1,7 mio. kr. til området.

9. Tidsplan for den videre behandling af budget 2021

Nedenfor er tidsplanen for den videre politiske behandling af budget 2021.

Tidsplan for den politiske behandling af budget 2021

Dato	Aktivitet
14. august	1. behandling af budget 2021 i Forretningsudvalget
19. august	1. behandling af budget 2021 i Regionsrådet
17. august	Temamøde
31. august – 2. september	Bilaterale drøftelser
8. september	Budgetforligsdrøftelser
23. september	Forretningsudvalget og regionsrådet 2. behandler forslag til budget 2021, herunder eventuelle ændringsforslag

Sideløbende med den politiske behandling vil regionens ledelse være i dialog med medarbejderne via MED-systemet. Tidsplanen herfor er vist nedenfor.

Tidsplan for dialog og inddragelse af MED-systemet

Dato	Aktivitet
6. august	Materiale til 1. behandling af budget 2021 fremsendes til Forretningsudvalget og samtidig til MED-systemet med henblik på drøftelse i HovedMED-udvalgene og eventuel afgivelse af høringssvar
31. august kl. 12.00	Frist for høringssvar fra HMU til 2. behandlingen + høringssvar fra evt. øvrige høringsspartner
2. september kl. 12.00	Frist for supplerende høringssvar fra RMU/RMU-formandsskabet efter, at de har haft lejlighed til at se høringssvar fra HMU
20. oktober	RMU afholder fællesmøde med forretningsudvalget om blandt andet det vedtagne budget 2021